

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕΑνεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων**ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ, ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ,
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΩΝ (ΔΙΣΥΠΑ)
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ (ΔΤΕ)**

Αθήνα,

Πληροφορίες : Κωνσταντίνος Κουντούρης
Ευδοκία Πιπερίδου
Τηλέφωνο : 210 8802463,
210 8802428
Ταχ. Δ/ση : Δομοκού 5, Αθήνα
Ταχ. Κωδικ. : 10445
E-mail : k.kountouris2@aaade.gr
e.piperidou@aaade.gr
Url : www.aaade.gr

Θέμα: «Καθορισμός αρμοδίων οργάνων και διαδικασίας ελέγχου και διαπίστωσης των παραβάσεων, διαδικασίας επιβολής και επιμέτρησης των κυρώσεων, περιπτώσεων υποτροπής και διαδικασίας προσωρινού ή οριστικού αποκλεισμού από τη δυνατότητα υποβολής Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025».

ΑΠΟΦΑΣΗ**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

- 1) Το ν. 5264/2025 «Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις» (Α' 239) και ιδίως το άρθρο 63Α και τις περ. γ' και ε' της παρ. 5 του άρθρου 78 αυτού.
- 2) Το ν. 5326/2026 «Μέτρα για την προστασία από στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069 - Νέο πλαίσιο για τη συμμόρφωση της Διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις - Λοιπές διατάξεις.» (Α' 125) και ιδίως την παρ 3 του άρθρου 105 αυτού.
- 3) Το ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» (Α' 61).

- 4) Το ν. 5104/2024 «Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 58) και ιδίως το άρθρο 5 αυτού, περί ψηφιακής κοινοποίησης πράξεων, αποφάσεων και λοιπών εγγράφων.
- 5) Το ν. 4978/2022 «Κύρωση Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων» (Α' 190).
- 6) Το ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).
- 7) Το άρθρο 20 ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης», (Α' 133).
- 8) Το Κεφάλαιο Α' «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» του μέρους πρώτου του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 94) και ιδίως το άρθρο 7, την παρ. 1 του άρθρου 14 και το άρθρο 41 αυτού.
- 9) Το ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (Α' 45) και ιδίως τα άρθρα 6,7 και 13 έως 15.
- 10) Το ν. 2717/1999 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας» (Α' 97).
- 11) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.
- 12) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 (L 435).
- 13) Τον κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2022/127 της Επιτροπής της 7ης Δεκεμβρίου 2021 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με κανόνες για τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τις εγγυήσεις και τη χρήση του ευρώ (L 20/95).
- 14) Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2022/128 της Επιτροπής Δεκεμβρίου 2021 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τους ελέγχους, τις εγγυήσεις και τη διαφάνεια.
- 15) Την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής C(2022) 8270 final της 21.11.2022 για την έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027 για ενωσιακή

στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

- 16) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).
- 17) Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), σε συνδυασμό με την περ. 22 της παρ. 1 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019.
- 18) Την υπό στοιχεία Δ6Α 1015213 ΕΞ 2013/28.01.2013 Κοινή Απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Β' 130) και διορθώσεις σφαλμάτων (Β' 372), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της υποπαρ. α' της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016 (Α' 94).
- 19) Την υπ' αρ. 1/ 20.01.2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, την υπ' αρ. 39/3/30.11.2017 (Υ.Ο.Δ.Δ. 689) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της ΑΑΔΕ, την υπ' αρ. 5294/ΕΞ 2020/17.1.2020 (ΥΟΔΔ 27) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθώς και την υπ' αρ. 7608/17.1.2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 11) απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)».
- 20) Την υπό στοιχεία ΔΟΡΓ Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)» (Β' 4738).
- 21) Την υπ' αριθμ. Α.1076/02-05-2024 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με θέμα «Καθορισμός των προϋποθέσεων, της διαδικασίας και κάθε άλλου ειδικότερου θέματος εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 5104/2024 (Α' 58) για την ψηφιακή κοινοποίηση πράξεων, αποφάσεων και λοιπών εγγράφων που εκδίδει η Φορολογική Διοίκηση» (Β' 2670).
- 22) Την με αριθ. 1040/28.03.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου "ΣΔΕ" παρεμβάσεων ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027» (Β' 2179).
- 23) Την υπό στοιχεία ΔΔΑΔ Ε 1191816 ΕΞ 2018/28.12.2018 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με θέμα «Καθορισμός των οργάνων, των κριτηρίων και της διαδικασίας Διαχείρισης Απόδοσης των υπαλλήλων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 4389/2016 (Α' 94).» (Β' 6225).
- 24) Την υπό στοιχεία Α.1161/03.08.2026 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με θέμα «Υποβολή Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης έτους 2026 για τη λήψη αγροτικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του ΣΣΚΑΠ 2023-2027» (Β' 4808).

- 25)Την υπό στοιχεία Ε.2045/04.08.2026 εγκύκλιο του Διοικητή της ΑΑΔΕ με θέμα «Υποβολή Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης έτους 2026 για τη λήψη αγροτικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του ΣΣΚΑΠ 2023-2027» (ΑΔΑ: Ε4Ω246ΜΠ3Ζ-1ΡΧ).
- 26)Την ανάγκη εξειδίκευσης των αρμοδίων οργάνων της ΑΑΔΕ, της διαδικασίας ελέγχου και διαπίστωσης των παραβάσεων, των οργάνων και της διαδικασίας επιβολής των κυρώσεων της παρ.3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025, της διαδικασίας και εξειδίκευσης των κριτηρίων επιμέτρησης των κυρώσεων, των περιπτώσεων υποτροπής και της διαδικασίας προσωρινού ή οριστικού αποκλεισμού καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των παρ.3 και 4 του ίδιου άρθρου.
- 27)Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
- 28)Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε νέα διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Με την παρούσα καθορίζονται:
 - α) τα αρμόδια όργανα και οι οργανικές μονάδες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων («ΑΑΔΕ»), για τον έλεγχο των προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025,
 - β) η διαδικασία ελέγχου και διαπίστωσης των παραβάσεων της παρ. 3 του ίδιου άρθρου
 - γ) τα όργανα και η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων των περ. α) και β) της παρ. 3 του ίδιου άρθρου
 - δ) η διαδικασία επιμέτρησης και η εξειδίκευση των κριτηρίων επιμέτρησης των κυρώσεων,
 - ε) οι περιπτώσεις υποτροπής,
 - στ) η διαδικασία προσωρινού ή οριστικού αποκλεισμού από τη δυνατότητα υποβολής Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ),
 - ζ) τα τεχνικά ζητήματα και η προθεσμία διενέργειας των ελέγχων, καθώς και
 - η) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παρ. 3 και 4 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025.
2. Η παρούσα εφαρμόζεται στα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025 και αφορά στην τήρηση των υποχρεώσεων των παρ. 1 και 2 και τη διαπίστωση των παραβάσεων της παρ. 3 του ίδιου άρθρου. Δεν θίγει και δεν υποκαθιστά:
 - α) τις ανακτήσεις που αφορούν στους δικαιούχους των ενισχύσεων και διενεργούνται κατ'εφαρμογή του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και
 - β) τις κυρώσεις που επιβάλλονται δυνάμει άλλων διατάξεων, ιδίως της φορολογικής και της τελωνειακής νομοθεσίας.
3. Η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων της παρούσας δεν αναιρεί την υποχρέωση συμμόρφωσης των δικαιούχων των ενισχύσεων με τις διατάξεις του ενωσιακού και του

εθνικού δικαίου, ιδίως με τους Κανονισμούς (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116, ούτε θίγει την απορρέουσα από αυτές ευθύνη του δικαιούχου.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (εφεξής ΑΑΔΕ) αποτελεί τον διαπιστευμένο Οργανισμό Πληρωμών της Ελλάδας, κατά το άρθρο 63 του ν. 5264/2025, σε συνδυασμό με το άρθρο 16 του ν. 4914/2022, ασκώσα τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2022/127.

Για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Απλή παράβαση»: κάθε παράβαση των υποπερ. αα), αβ) και αγ) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025.

β) «Αποκλεισμός»: η προσωρινή ή οριστική στέρηση του δικαιώματος του Ελεγχόμενου Προσώπου να υποβάλλει ΕΑΕ για λογαριασμό Δικαιούχων, καθώς και η αντίστοιχη αναστολή ή απενεργοποίηση της πρόσβασής του στις οικείες ψηφιακές εφαρμογές της ΑΑΔΕ με την ιδιότητα αυτή.

γ) «Δικαιούχος»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα που αιτείται ή λαμβάνει ενίσχυση και εξουσιοδοτεί το Ελεγχόμενο Πρόσωπο της παρ. 1 του άρθρου 63Α για την υποβολή, τροποποίηση ή εν γένει διαχείριση της ΕΑΕ.

δ) «ΕΑΕ»: η ετήσια αίτηση που υποβάλλεται ψηφιακά από τον γεωργό στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ), μέσω της εφαρμογής myAGRO της ψηφιακής πύλης myAADE, για τη δήλωση της γεωργικής ή κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης και τη χορήγηση των προβλεπόμενων ενισχύσεων.

ε) «Έλεγχος»: κάθε ενέργεια συλλογής, διασταύρωσης, αξιολόγησης και επαλήθευσης στοιχείων, διοικητικού, επιτόπιου, ψηφιακού ή μικτού χαρακτήρα, που διενεργείται από τα αρμόδια όργανα της ΑΑΔΕ προς διαπίστωση τήρησης των υποχρεώσεων και τέλεσης των παραβάσεων του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025.

στ) «Ελεγκτικό Κλιμάκιο»: το διμελές όργανο υπαλλήλων που ορίζεται κατά την παρ. 5 του άρθρου 5 και διενεργεί τον έλεγχο.

ζ) «Ελεγχόμενο Πρόσωπο»: κάθε πρόσωπο της παρ. 1 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025, καθώς και κάθε άλλη κατηγορία προσώπων που έχει προστεθεί νομίμως κατ' εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 78 του ίδιου νόμου, το οποίο εξουσιοδοτείται από τον Δικαιούχο, κατόπιν έγγραφης συμφωνίας, να υποβάλλει, να τροποποιεί και εν γένει να διαχειρίζεται έναντι αμοιβής ΕΑΕ για λογαριασμό του. Τα πρόσωπα που προστίθενται δυνάμει της περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 78 υπάγονται στις υποχρεώσεις της παρ. 2 και στις κυρώσεις της παρ. 3 του άρθρου 63Α από την έναρξη ισχύος της πράξης προσθήκης τους και εφεξής.

η) «Κύρωση»: το διοικητικό πρόστιμο και ο προσωρινός ή οριστικός αποκλεισμός από τη δυνατότητα υποβολής ΕΑΕ, που επιβάλλονται κατά την παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025.

θ) «Σοβαρή παράβαση»: κάθε παράβαση των υποπερ. βα) έως βστ) της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025.

ι) «Σύγκρουση Συμφερόντων»: η κατάσταση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025, όπως εξειδικεύεται στο άρθρο 3 της υπ' αρ. Α.1161/03.08.2026 απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (Β' 4808).

ια) «Υποτροπή»: η τέλεση από το ίδιο Ελεγχόμενο Πρόσωπο της ίδιας ή ομοειδούς παράβασης της παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025 εντός τριών (3) ετών από τη νόμιμη κοινοποίηση προηγούμενης απόφασης επιβολής κυρώσεων για παράβαση της ίδιας παραγράφου, υπό τους όρους του άρθρου 10 της παρούσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 3

Αρμόδια όργανα και οργανικές μονάδες της ΑΑΔΕ

1. Αρμόδια για τον έλεγχο και τη διαπίστωση των παραβάσεων της παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025 ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Ελέγχων, Ενισχύσεων και Πληρωμών (ΓΔΕΛΕΠ) της ΑΑΔΕ και όλες οι υπαγόμενες σε αυτήν Διευθύνσεις και Τμήματα, κατά λόγο αρμοδιότητας, σύμφωνα με τον Οργανισμό της ΑΑΔΕ.
2. Η οργανική μονάδα που διενεργεί συγκεκριμένο έλεγχο ορίζεται στην εντολή ελέγχου, λαμβανομένων υπόψη του αντικειμένου, του είδους, της έκτασης και του τόπου διενέργειάς του. Για τη διενέργεια του ελέγχου ορίζονται ένας ή περισσότεροι υπάλληλοι της αρμόδιας οργανικής μονάδας. Εφόσον απαιτείται λόγω της φύσης ή της έκτασης του ελέγχου, συγκροτείται ελεγκτικό κλιμάκιο. Ιδίως ορίζονται αρμόδιες οι κάτωθι Διευθύνσεις της ΓΔΕΛΕΠ:
 - α) Διεύθυνση Τεχνικών Ελέγχων (ΔΤΕ): επιλέγει κατάλληλο δείγμα βάσει μεθοδολογίας για τη διεξαγωγή των ελέγχων, εισηγείται τη διενέργεια ελέγχων και εισηγείται την επιβολή κυρώσεων προς τον/την Προϊστάμενο/η της ΓΔΕΛΕΠ βάσει των αποτελεσμάτων ελέγχου,
 - β) Διεύθυνση Άμεσων Ενισχύσεων και Αγοράς (ΔΑΕΑ) και Διεύθυνση Προγραμμάτων Ενισχύσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΔΙΠΕΑΑ): δύνανται να εισηγούνται προς την ΔΤΕ τη διενέργεια ελέγχων σε περίπτωση ευρημάτων,
 - γ) Περιφερειακές Διευθύνσεις Ελέγχων και Ενισχύσεων (ΠΔΕΕ): διενεργούν ανά Περιφέρεια αρμοδιότητας τους διοικητικούς ελέγχους οι οποίοι τους ανατίθενται από τη ΔΤΕ και συντάσσουν έκθεση διαπίστωσης της παράβασης βάσει των αποτελεσμάτων ελέγχου τους.
 - δ) Η Διεύθυνση Συντονισμού, Προγραμματισμού και Αναφορών: συντονίζει χρονοδιαγραμματικά τους ελέγχους, βάσει και των λοιπών εργασιών των ΠΔΕΕ ώστε να ολοκληρώνονται.
3. Σε κάθε περίπτωση εντολή διενέργειας ελέγχου δύναται να δίδεται από τον/την Προϊστάμενο/η της ΓΔΕΛΕΠ, χωρίς προηγούμενη εισήγηση.
4. Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες συνεργάζονται, κατά λόγο αρμοδιότητας, με την Γενική Διεύθυνση Ψηφιακών Υπηρεσιών και Συστημάτων (ΓΔΨΗΦΥΣ) καθώς και λοιπές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ για ψηφιακές διασταυρώσεις, άντληση και επεξεργασία στοιχείων, τεχνική υποστήριξη και τεχνική εφαρμογή του αποκλεισμού.

Άρθρο 4

Αντικείμενο του ελέγχου – Ελεγχόμενες υποχρεώσεις και δέουσα επιμέλεια

1. Αντικείμενο του ελέγχου αποτελεί η τήρηση, από τα Ελεγχόμενα Πρόσωπα και για κάθε ΕΑΕ που υποβάλλεται από αυτά, των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025, λαμβανομένων υπ' όψιν και των προβλεπόμενων στην υπ' αρ. Α.1161/03.08.2026 απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ και ιδίως:

α) η τήρηση φακέλου τεκμηρίωσης, κατ' ελάχιστον σε ψηφιακή μορφή, ο οποίος τίθεται στη διάθεση των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων κατόπιν αιτήματός τους, στον οποίο περιλαμβάνονται ιδίως:

αα) η έγγραφη συμφωνία, που έχει καταρτισθεί μεταξύ αυτών και του γεωργού,

αβ) έγγραφο ή ψηφιακό αρχείο, από το οποίο προκύπτει ότι, σε περίπτωση ΚΥΔ, νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, η διοίκηση ή ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτών έχει ενημερώσει τους εργαζομένους, συνεργάτες ή άλλους προστηθέντες που συμμετέχουν στην υποβολή, τροποποίηση ή διαχείριση ΕΑΕ για τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων, την υποχρέωση αποχής τους από κάθε σχετική ενέργεια όταν συντρέχει τέτοια περίπτωση, καθώς και την υποχρέωση άμεσης ενημέρωσης των ελεγχόμενων προσώπων,

αγ) τα στοιχεία και δικαιολογητικά που προσκομίζονται από τον γεωργό και συνδέονται με την υποβολή ή διαχείριση της ΕΑΕ, τα οποία δεν αναρτώνται στην ΕΑΕ, καθώς και

αδ) τα δεδομένα που αντλούνται από πληροφοριακά συστήματα τρίτων φορέων τη στιγμή της υποβολής, εφόσον μπορούν να αποθηκευτούν ψηφιακά αυτοτελώς.

β) η τήρηση των όρων εμπιστευτικότητας των στοιχείων και δεδομένων που περιέρχονται σε γνώση τους, η λήψη των αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την προστασία τους, καθώς και η τήρηση των υποχρεώσεων ασφάλειας συστημάτων και πληροφοριών και της εκάστοτε ισχύουσας Πολιτικής Ασφάλειας Πληροφοριών και Δεδομένων της ΑΑΔΕ,

γ) η αποχή από καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων, κατά την περ. ια) του άρθρου 2, καθώς και η μη υποβολή, τροποποίηση ή διαχείριση ΕΑΕ από πρόσωπα για τα οποία ισχύει η απαγόρευση του άρθρου 3 της υπ' αρ. Α.1161/03.08.2026 απόφασης, όπως ισχύει, ήτοι από υπαλλήλους που υπηρετούν στις Ειδικές Υπηρεσίες του ΣΣ ΚΑΠ, στις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των εποπτευόμενων φορέων του που έχουν οριστεί ως Ενδιάμεσοι Φορείς κατά το άρθρο 13 του ν. 4914/2022, στη ΓΔΕΛΕΠ, στη Διεύθυνση Ανάπτυξης Εφαρμογών Αγροτικών Ενισχύσεων (ΔΑΝΕΑΓΕ) της ΓΔΨΗΦΥΣ, στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου (ΔΕΣΕΛ) και στη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων (ΔΕΣΥΠ) της ΑΑΔΕ, καθώς και στις ΔΑΟ/ΔΑΟΚ των οικείων Περιφερειών,

δ) η επίδειξη της δέουσας επιμέλειας κατά την υποβολή, τροποποίηση και εν γένει διαχείριση της ΕΑΕ, ιδίως ως προς:

δα) την ορθή ψηφιοποίηση και καταχώριση των δηλούμενων αγροτεμαχίων σύμφωνα με τα δεδομένα νόμιμης κατοχής και χρήσης γης, που προσκομίζονται από τον γεωργό, καθώς και τις προδιαγραφές και λειτουργικές απαιτήσεις του ΟΣΔΕ

δβ) τον έλεγχο πληρότητας και τυπικής ορθότητας όλων των υποβαλλόμενων στοιχείων και δικαιολογητικών, είτε αυτά προέρχονται εκ μεταφοράς από προηγούμενες ΕΑΕ είτε υποβάλλονται για πρώτη φορά με την τρέχουσα ΕΑΕ αναφορικά με: i) την ύπαρξη των απαιτούμενων κατά περίπτωση δικαιολογητικών, όπως Ε9, μισθωτηρίων ή άλλων εγγράφων από τα οποία προκύπτει η νόμιμη κατοχή και χρήση γης, ii) την πληρότητα των συνοδευτικών και υποβαλλόμενων στοιχείων και δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία, iii) την αναγραφή στα στοιχεία και δικαιολογητικά

των ελάχιστων τυπικών δεδομένων, που απαιτούνται ανά κατηγορία εγγράφου, όπως ιδίως υπογραφές, ημερομηνίες, στοιχεία ταυτοποίησης και λοιπές τυπικές ενδείξεις (ενδεικτικά ύπαρξη προβλέψεων μισθώματος, διάρκειας σύμβασης και περιγραφής του αντικειμένου αυτής), iv) τη συμφωνία των στοιχείων που καταχωρίζονται στην ΕΑΕ, με τα στοιχεία που προκύπτουν από τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά ή από λοιπά πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ ή τρίτων φορέων, τη στιγμή της άντλησης, v) τη συμβατότητα των αναρτώμενων αρχείων με τους κανόνες καταχώρισης και τις λειτουργικές απαιτήσεις του πληροφοριακού συστήματος ΟΣΔΕ και

δγ) την αποχή από την οριστικοποίηση της ΕΑΕ όταν προκύπτει πρόδηλη ασυμβατότητα η οποία δεν έχει αρθεί ή όταν έχουν γνώση ότι η δήλωση περιλαμβάνει ψευδή, ανακριβή ή νοθευμένα στοιχεία, ή όταν αποκρύπτονται από τα Ελεγχόμενα Πρόσωπα υπαίτια στοιχεία ή δικαιολογητικά που επηρεάζουν ουσιωδώς τη χορήγηση, το ύψος ή τη διατήρηση της ενίσχυσης,

ε) η πλήρης συνεργασία και η διευκόλυνση της διενέργειας ελέγχου από τα αρμόδια όργανα της ΑΑΔΕ, τον Οργανισμό Πιστοποίησης και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές και η παροχή προς την ΑΑΔΕ όλων των στοιχείων ή πληροφοριών που έχουν στη διάθεση τους και η μη, εν γνώση τους, παροχή αναληθών ή παραπλανητικών στοιχείων.

2. Τα ελεγχόμενα πρόσωπα δεν δύνανται να αντιτάξουν στην ΑΑΔΕ άγνοια στοιχείων και πληροφοριών που δεν περιέχονται στον ψηφιακό φάκελο, εφόσον αυτά έχουν περιληφθεί στην ΕΑΕ.

3. Η επίδειξη δέουσας επιμέλειας της περ. δ) της παρ. 1 δεν εκτείνεται στην εξακρίβωση της γνησιότητας των στοιχείων, των δικαιολογητικών και των δεδομένων, στην επαλήθευση όσων στοιχείων και δεδομένων αντλούνται από άλλα πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ ή τρίτων φορέων, ούτε στη διαπίστωση της συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων επιλεξιμότητας, για τις οποίες αποκλειστικά υπεύθυνος παραμένει ο Δικαιούχος, εκτός αν τα στοιχεία ή τα δικαιολογητικά είναι προδήλως αβάσιμα, ανακριβή ή αναντίστοιχα προς τον σκοπό για τον οποίο προσκομίζονται.

4. Για την ταυτοποίηση του προσώπου που ενήργησε αξιοποιείται το ψηφιακό αρχείο ενεργειών που τηρούν το ΟΣΔΕ και τα λοιπά πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ, στο οποίο αποτυπώνονται ο χρόνος κάθε ενέργειας, ο χρήστης που την πραγματοποίησε, η ιδιότητα υπό την οποία ενήργησε και το είδος της ενέργειας.

5. Τυχόν διαφορές μεταξύ του γεωργού και των Ελεγχόμενων Προσώπων, που αφορούν την εξουσιοδότηση, την παροχή υπηρεσιών ή εν γένει τη μεταξύ τους σχέση αποτελούν ιδιωτικές διαφορές, η επίλυση των οποίων δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της ΑΑΔΕ. Οι διαφορές αυτές δεν επηρεάζουν την ευθύνη του γεωργού για την ορθή, πλήρη, ακριβή και εμπρόθεσμη υποβολή, τροποποίηση ή οριστικοποίηση της ΕΑΕ, και δεν αποκλείουν την εφαρμογή των διατάξεων περί ευθύνης των Ελεγχόμενων Προσώπων.

Άρθρο 5

Είδη ελέγχων- Εντολή ελέγχου

1. Η αρμόδια οργανική μονάδα του άρθρου 3 δύναται, πριν ή μετά την λήξη της προθεσμίας υποβολής των ΕΑΕ εκάστου έτους και την ολοκλήρωση της διαδικασίας αποσφαλμάτώς τους, να διενεργεί ελέγχους στα Ελεγχόμενα Πρόσωπα ως προς την τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025. Οι παραβάσεις της παρ. 3

του ιδίου άρθρου διαπιστώνονται κατόπιν ελέγχου, ο οποίος διενεργείται αυτεπαγγέλτως επί τη βάσει ιδίως:

- α) ευρημάτων διοικητικού, επιτόπιου, διασταυρωτικού, δειγματοληπτικού ή άλλου ελέγχου επί ΕΑΕ Δικαιούχου και λοιπής επεξεργασίας ενδείξεων των πληροφοριακών συστημάτων του Οργανισμού Πληρωμών,
- β) καταγγελίας τρίτου προσώπου,
- γ) αναφοράς δημόσιας αρχής, ενωσιακού οργάνου ή της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας,
- δ) πορίσματος ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ή του Οργανισμού Πιστοποίησης.

2. Εφόσον, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 1, προκύπτουν ενδείξεις τέλεσης παράβασης της παρ. 3 του άρθρου 63Α, ο/η Προϊστάμενος/η της αρμόδιας οργανικής μονάδας του άρθρου 3 συντάσσει και υπογράφει εισήγηση για τη διενέργεια ελέγχου προς τον/την Προϊστάμενο/η της ΓΔΕΛΕΠ, ο/η οποίος/α εκδίδει εντολή ελέγχου. Στην εντολή ελέγχου προσδιορίζονται:

- α) ο αριθμός και η ημερομηνία της εντολής ελέγχου
- β) η οργανική μονάδα στην οποία ανατίθεται η διενέργεια του ελέγχου,
- γ) το Ελεγχόμενο Πρόσωπο και τα στοιχεία ταυτοποίησής του (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία, διεύθυνση κατοικίας ή έδρα, ΑΦΜ, τηλέφωνο, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου),
- δ) το αντικείμενο και το εύρος του ελέγχου, με αναφορά στις ελεγχόμενες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025,
- ε) το ελεγχόμενο έτος ή τα ελεγχόμενα έτη υποβολής ΕΑΕ και οι ΕΑΕ που υπάγονται στον έλεγχο,
- στ) το είδος του ελέγχου και ιδίως επιτόπιος, απομακρυσμένος, διοικητικός ή μικτός,
- ζ) η προθεσμία ολοκλήρωσης του ελέγχου.

3. Το εύρος του ελέγχου δύναται να διευρυνθεί, με συμπληρωματική εντολή, εφόσον κατά τη διενέργειά του ανακύψουν ενδείξεις παραβάσεων που δεν καλύπτονται από την αρχική εντολή.

4. Η έκταση και η διάρκεια του ελέγχου τελούν σε αναλογία προς τη φύση, το αντικείμενο και τη βαρύτητα των ελεγχόμενων υποχρεώσεων και δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο για τη διαπίστωση της παράβασης μέτρο. Ο έλεγχος ολοκληρώνεται εντός της προθεσμίας της περ. ζ) της παρ. 2, εντός έξι (6) μηνών από την έκδοση της εντολής. Η προθεσμία αυτή δύναται να παρατείνεται με αιτιολογημένη πράξη του οργάνου που εξέδωσε την εντολή, ιδίως λόγω της έκτασης ή πολυπλοκότητας του ελέγχου ή της ανάγκης διενέργειας συμπληρωματικών ελεγκτικών ενεργειών. Ο έλεγχος διενεργείται από διμελές Ελεγκτικό Κλιμάκιο, το οποίο ορίζεται από τον/την Προϊστάμενο/η της οργανικής μονάδας, στην οποία ανατέθηκε ο έλεγχος και απαρτίζεται από υπαλλήλους της ΓΔΕΛΕΠ κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ με συναφή εμπειρία στο αντικείμενο του ελέγχου. Συντονιστής του Ελεγκτικού Κλιμακίου είναι ο/η Προϊστάμενος της εν λόγω οργανικής μονάδας που διενεργεί τον έλεγχο, ο/η οποίος/α συνυπογράφει την έκθεση διαπίστωσης της παράβασης της παρ. 1 του άρθρου 6.

5. Πριν από την έναρξη του ελέγχου, τα μέλη του Ελεγκτικού Κλιμακίου και ο Συντονιστής αυτού υποβάλλουν στον/στην Προϊστάμενο/η της ΓΔΕΛΕΠ δήλωση περί μη συνδρομής κωλύματος ή σύγκρουσης συμφερόντων, κατά το άρθρο 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Επί συνδρομής κωλύματος το μέλος απέχει και αντικαθίσταται με συμπληρωματική πράξη του οργάνου που το όρισε.

Άρθρο 6**Διαδικασία διαπίστωσης των παραβάσεων και επιβολής κυρώσεων**

1. Εφόσον, κατόπιν ολοκλήρωσης της διαδικασίας ελέγχου του άρθρου 5, διαπιστωθεί παράβαση της παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025 το Ελεγκτικό Κλιμάκιο και ο Συντονιστής του συντάσσουν και υπογράφουν έκθεση διαπίστωσης της παράβασης, η οποία περιέχει κατ' ελάχιστον το είδος και το χρόνο τέλεσης της παράβασης, καθώς και τα πλήρη στοιχεία του Ελεγχόμενου Προσώπου και την αποστέλλουν στην αρμόδια οργανική μονάδα του άρθρου 3.
2. Η έκθεση της παρ. 1 κοινοποιείται ψηφιακά από την αρμόδια οργανική μονάδα της ΓΔΕΛΕΠ στο Ελεγχόμενο Πρόσωπο μαζί με κλήση σε προηγούμενη ακρόαση κατά το άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), σύμφωνα με το ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Ι και τη διαδικασία του άρθρου 5 του ν. 5104/2024. Η κλήση περιλαμβάνει τα πραγματικά περιστατικά, τη νομική υπαγωγή τους στις οικείες υποπεριπτώσεις της παρ. 3 του άρθρου 63Α, τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίζονται, καθώς και το προβλεπόμενο εύρος των κυρώσεων που ενδέχεται να επιβληθούν. Το Ελεγχόμενο Πρόσωπο καλείται να εκθέσει τις απόψεις του εγγράφως, είτε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, είτε μέσω συστημένης επιστολής ή με ιδιόχειρη υποβολή, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της κλήσης, η οποία δύναται, κατόπιν αιτήσεώς του, να παραταθεί άπαξ και έως δέκα (10) ημέρες. Το Ελεγχόμενο Πρόσωπο δικαιούται να λάβει γνώση των στοιχείων του διοικητικού φακέλου που θεμελιώνουν τις διαπιστώσεις.
3. Εφόσον συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παρ. 8 του άρθρου 7, αυτοτελής κλήση σε προηγούμενη ακρόαση, με το περιεχόμενο του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2, κοινοποιείται και σε καθένα από τα φυσικά πρόσωπα που ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον. Παράλειψη της κλήσης αυτής καθιστά την πράξη μη νόμιμη κατά το μέρος που βαρύνει τα πρόσωπα αυτά, χωρίς να θίγεται το κύρος της ως προς το Ελεγχόμενο Πρόσωπο.
4. Μετά την αξιολόγηση των εγγράφων απόψεων που υποβλήθηκαν, εφόσον δεν διαπιστώνεται παράβαση, η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη του/της Προϊστάμενου/ης της ΓΔΕΛΕΠ, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας οργανικής μονάδας του άρθρου 3, η οποία κοινοποιείται με ψηφιακά μέσα στο Ελεγχόμενο Πρόσωπο. Πρόδηλα τυπικές ή επουσιώδεις πλημμέλειες που δεν συγκροτούν παράβαση συγκεκριμένης υποπερίπτωσης της παρ. 3 του άρθρου 63Α καταγράφονται στην οριστική έκθεση χωρίς επιβολή κύρωσης.
5. Εφόσον, από τα στοιχεία του φακέλου και τις απόψεις του Ελεγχόμενου Προσώπου ή μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 2, διαπιστώνεται η τέλεση της παράβασης, το Ελεγκτικό Κλιμάκιο και ο Συντονιστής του αποστέλλουν το πλήρη φάκελο του ελέγχου στον/ην Προϊστάμενο/η της αρμόδιας οργανικής μονάδας του άρθρου 3, η οποία συντάσσει και υπογράφει μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών αιτιολογημένη έκθεση ελέγχου με την οποία εισηγείται την επιβολή κυρώσεων, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα πραγματικά περιστατικά, την κατηγορία της παράβασης και τα κριτήρια επιμέτρησης των κυρώσεων, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 προς τον/την Προϊστάμενο της ΓΔΕΛΕΠ. Ακολουθώντας, ο/η Προϊστάμενος/η της ΓΔΕΛΕΠ συντάσσει και υπογράφει εισήγηση προς τον Διοικητή της ΑΑΔΕ για την επιβολή των κυρώσεων.
6. Οι κυρώσεις επιβάλλονται από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ με πράξη επιβολής κυρώσεων, ο τύπος και το περιεχόμενο της οποίας καθορίζονται στο ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΙΙ. Η πράξη επιβολής κυρώσεων περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

- α) τα στοιχεία του Ελεγχόμενου Προσώπου,
- β) την εντολή ελέγχου,
- γ) το αντικείμενο και την περίοδο,
- δ) τα πραγματικά περιστατικά, και ιδίως τον χρόνο και τον τόπο τέλεσης της παράβασης,
- ε) τα αποδεικτικά στοιχεία του φακέλου του ελέγχου, στα οποία στηρίζεται η επιβαλλόμενη κύρωση,
- στ) τη συγκεκριμένη παράβαση,
- ζ) την αξιολόγηση των απόψεων,
- η) την εξατομικευμένη αξιολόγηση των κριτηρίων επιμέτρησης,
- θ) το ύψος του προστίμου και τον τρόπο προσδιορισμού του εντός του νόμιμου εύρους,
- ι) τη διαπίστωση ή μη υποτροπής,
- ια) το είδος και τη διάρκεια αποκλεισμού,
- ιβ) τα στοιχεία βεβαίωσης και καταβολής
- ιγ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων των παρ. 7 και 8 του άρθρου 7, με κατονομασία των τυχόν συνευθυνόμενων φυσικών προσώπων,
- ιδ) τη δυνατότητα προσβολής της πράξης με άσκηση προσφυγής, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97).

7. Η πράξη επιβολής κυρώσεων, κοινοποιείται με ψηφιακά μέσα, ενώ η οφειλή καταχωρίζεται στα πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ. Η ψηφιακή κοινοποίηση συντελείται με ανάρτηση της πράξης στον λογαριασμό του Ελεγχόμενου Προσώπου ή του νόμιμου ή φορολογικού εκπροσώπου ή αντιπροσώπου του στην ψηφιακή πύλη myAADE, στην οικεία ψηφιακή εφαρμογή ή σε οποιοδήποτε υποδειχθέν από την ηλεκτρονική ειδοποίηση σημείο του δικτυακού τόπου της ΑΑΔΕ ή στην εφαρμογή «Μητρώο και Επικοινωνία – Τα Μηνύματά μου», και με αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
8. Προκειμένου περί νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, η νομιμότητα της κοινοποίησης δεν θίγεται σε περίπτωση παραίτησης του νόμιμου ή του φορολογικού εκπροσώπου ή του φορολογικού αντιπροσώπου, εφόσον κατά τον χρόνο της κοινοποίησης δεν είχε γνωστοποιηθεί στην ΑΑΔΕ ο διορισμός νέου.
9. Η πράξη θεωρείται ότι έχει νομίμως κοινοποιηθεί μετά την παρέλευση δέκα (10) ημερών:
- α) από την ανάρτησή της κατά την παρ. 7 και την ηλεκτρονική ειδοποίηση, της προθεσμίας αρχομένης από την ενέργεια που λαμβάνει χώρα τελευταία, εφόσον δεν προκύπτει προγενέστερος χρόνος παραλαβής. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων των παρ. 7 και 8 του άρθρου 7, η πράξη επιβολής κυρώσεων συγκοινοποιείται και στον Δικαιούχο.
10. Το επιβαλλόμενο πρόστιμο εντάσσεται ως δημόσιο έσοδο (ν.4978/2022, Α' 190) στον Αναλυτικό Λογαριασμό Εσόδων (Α.Λ.Ε.) «1560989001» «Λοιπά πρόστιμα και χρηματικές ποινές» του Κρατικού Προϋπολογισμού, βεβαιώνεται και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ (ν. 4978/2022, Α' 190), Για τις ανάγκες της διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης, η αρμόδια υπηρεσία της ΑΑΔΕ δύναται να συντάσσει χρηματικό κατάλογο, ο οποίος διαβιβάζεται στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. ή ΚΕ.Β.ΕΙΣ.. Σε περίπτωση που απαιτείται διαγραφή τυχόν αχρεωστήτως επιβληθέντων προστίμων μετά από δικαστική απόφαση, το όργανο που συνέταξε τον χρηματικό κατάλογο εκδίδει αντίστοιχη πράξη διαγραφής και την αποστέλλει στην/στο αρμόδια/ο Δ.Ο.Υ. ή ΚΕ.Β.ΕΙΣ..

11. Κατά της πράξης επιβολής κυρώσεων, επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον του κατά τόπον και καθ' ύλην αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 63^Α του ν. 5264/2025 για τα αχρεώστητα ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΥΡΩΣΕΙΣ – ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ

Άρθρο 7

Κυρώσεις

1. Για τις παραβάσεις της παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025, επιβάλλονται μία ή περισσότερες από τις κυρώσεις που προβλέπονται στην ίδια παράγραφο, με βάση τα πραγματικά περιστατικά κάθε περίπτωσης και τα κριτήρια του άρθρου 8.
2. Για τις «απλές παραβάσεις» της περ. α) της παρ. 3, για τις οποίες επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ ανά παράβαση και προσωρινός αποκλεισμός από τη δυνατότητα υποβολής ΕΑΕ έως δύο (2) έτη ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 63Α.
3. Οι κυρώσεις για τις υποπερ. αα) και αγ) της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 63Α επιβάλλονται μόνον αν από την παράβαση έχει προκληθεί ζημία σε βάρος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του κρατικού προϋπολογισμού.
4. Για τις «σοβαρές παραβάσεις» της περ. β) της παρ. 3, για τις οποίες επιβάλλεται πρόστιμο από είκοσι χιλιάδες (20.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και προσωρινός ή οριστικός αποκλεισμός από την δυνατότητα υποβολής ΕΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 63Α.
5. Πρόστιμα για σοβαρή παράβαση δεν επιβάλλονται, αν το Ελεγχόμενο Πρόσωπο αποδείξει κατά τη διαδικασία ελέγχου ότι ενήργησε χωρίς υπαιτιότητα.
6. Σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025, επιβάλλεται μία (1) ή περισσότερες από τις κυρώσεις του παρόντος.
7. Η αλληλέγγυα και εις ολόκληρον ευθύνη του Ελεγχόμενου Προσώπου με τον Δικαιούχο για την καταβολή στην ΑΑΔΕ του ανακτώμενου ποσού γεννάται, κατά την παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά: α) διαπιστωθείσα παράβαση της περ. β) της παρ. 3, β) αιτιώδης σύνδεσμος της παράβασης με την παράνομη ή αχρεώστητη καταβολή ενίσχυσης, γ) ποσό ενίσχυσης άνω του ποσού των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ ανά ΕΑΕ. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών διαπιστώνεται με την έκθεση ελέγχου του άρθρου 6.
8. Αν το Ελεγχόμενο Πρόσωπο είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρόν, πέραν αυτού, και τα φυσικά πρόσωπα που ήταν διευθυντές, διαχειριστές ή διευθύνοντες σύμβουλοι και γενικώς εντεταλμένοι στη διοίκησή του κατά τον χρόνο τέλεσης της παράβασης. Τα πρόσωπα αυτά κατονομάζονται ρητώς στην πράξη επιβολής κυρώσεων, με μνεία της ιδιότητας υπό την οποία βαρύνονται και του χρόνου κατά τον οποίο την είχαν, και καλούνται αυτοτελώς σε προηγούμενη ακρόαση κατά την παρ. 3 του άρθρου 6. Η ευθύνη της παρούσας αφορά αποκλειστικά στην καταβολή του ανακτώμενου ποσού.
9. Η ευθύνη των παρ. 7 και 8 αφορά στην επιστροφή αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, δεν συνιστά κύρωση της παρ. 3 του άρθρου 63Α και δεν υπόκειται στη διαδικασία επιμέτρησης του άρθρου 8. Για την επιστροφή των ποσών αυτών

εφαρμόζονται οι παρ. 2, 3 και 6 του άρθρου 28 του ν. 2520/1997 (Α' 173), σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025.

10. Ειδικά για το έτος υποβολής ΕΑΕ 2026, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 5326/2026, τα κατώτατα και ανώτατα όρια των προστίμων για τις απλές παραβάσεις της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025 μειώνονται στο ένα πέμπτο και διαμορφώνονται από χίλια (1.000) έως τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ ανά παράβαση.

Άρθρο 8

Κριτήρια και διαδικασία επιμέτρησης

1. Το ύψος του προστίμου και, κατά περίπτωση, το είδος και η διάρκεια του αποκλεισμού προσδιορίζονται εντός των ορίων του άρθρου 63Α κατόπιν εξατομικευμένης αξιολόγησης της σοβαρότητας, της έκτασης, της διάρκειας, του βαθμού υπαιτιότητας, της επανάληψης και της προκληθείσας ή δυνητικής ζημίας στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Δημοσίου.
2. Για τη σοβαρότητα λαμβάνονται υπόψη ιδίως η φύση της υποχρέωσης, ο βαθμός επηρεασμού της ακρίβειας, πληρότητας και αξιοπιστίας της ΕΑΕ, η επίδραση στη δυνατότητα ελέγχου, η έκθεση εμπιστευτικών πληροφοριών ή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η χρήση στοιχείων ή δικαιολογητικών προδήλως αβάσιμων, ανακριβών ή αναντίστοιχων προς τον σκοπό για τον οποίο προσκομίζονται και η επίδραση στη χορήγηση.
3. Για την έκταση λαμβάνονται υπόψη ιδίως ο αριθμός των ΕΑΕ, των δικαιούχων και των ετών ενίσχυσης που επηρεάστηκαν, το εύρος των στοιχείων ή δεδομένων και ο μεμονωμένος ή συστηματικός χαρακτήρας της συμπεριφοράς.
4. Για τη διάρκεια λαμβάνονται υπόψη το χρονικό διάστημα διατήρησης της παράβασης, ο χρόνος έως τη διακοπή ή αποκατάστασή της και η διατήρηση των συνεπειών της. Για στιγμιαία παράβαση η διάρκεια δεν συνεκτιμάται αυτοτελώς, εκτός αν οι συνέπειες εξακολουθούν να υφίστανται.
5. Για τον βαθμό υπαιτιότητας λαμβάνεται υπόψη αν η παράβαση τελέστηκε με δόλο ή βαριά ή ελαφριά αμέλεια. Για τον καθορισμό του βαθμού υπαιτιότητας δύναται να λαμβάνεται υπόψη και τυχόν οικειοθελής και έγκαιρη γνωστοποίηση από το Ελεγχόμενο Πρόσωπο προς την ΑΑΔΕ ανακρίβειας ή παράλειψης σχετικής με την ΕΑΕ. Σε κάθε περίπτωση, η γνωστοποίηση του προηγούμενου εδαφίου θα πρέπει να πραγματοποιείται πριν από την έναρξη της διαδικασίας ελέγχου όπως ορίζεται στο άρθρο 5.
6. Για την επανάληψη λαμβάνεται υπόψη η προηγούμενη τέλεση ίδιας ή ομοειδούς παράβασης από το ίδιο Ελεγχόμενο Πρόσωπο. 7. Για τη ζημία λαμβάνονται υπόψη το ύψος της πραγματικής ζημίας, το ύψος ενίσχυσης που καταβλήθηκε ή διατηρήθηκε αχρεωστήτως ή παρανόμως, το ύψος ενίσχυσης που επιδιώχθηκε να καταβληθεί και η πιθανότητα και έκταση δυνητικής ζημίας.
8. Το ακριβές ποσό προσδιορίζεται εντός του νόμιμου εύρους με ειδική αιτιολογία, από την οποία προκύπτει η επίδραση κάθε κρίσιμου κριτηρίου στην τελική επιμέτρηση.
9. Η ίδια πραγματική περίπτωση δεν συνεκτιμάται περισσότερες από μία φορές.
10. Αν διαπιστώνονται περισσότερες αυτοτελείς παραβάσεις, κάθε παράβαση αξιολογείται και επιμετράται χωριστά. Περισσότερα ευρήματα θεωρούνται ενιαία παράβαση μόνο όταν

απορρέουν από την ίδια πράξη ή παράλειψη και δεν συνιστούν αυτοτελή παράβαση διαφορετικής υποχρέωσης. Η σχετική κρίση αιτιολογείται ειδικώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΥΠΟΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Άρθρο 9 Υποτροπή

1. Υποτροπή συντρέχει όταν το ίδιο Ελεγχόμενο πρόσωπο τελεί εκ νέου ίδια ή ομοειδή παράβαση, της παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025 εντός τριών (3) ετών από την κοινοποίηση της προηγούμενης πράξης επιβολής κυρώσεων.
2. Ως αφετηρία της τριετίας λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία νόμιμης κοινοποίησης της προηγούμενης πράξης επιβολής κυρώσεων και ως καταληκτικό σημείο ο χρόνος τέλεσης της νέας παράβασης.
3. Σε περίπτωση υποτροπής ως προς απλή παράβαση, διπλασιάζονται τα κατώτατα και ανώτατα όρια του προστίμου και ο χρόνος προσωρινού αποκλεισμού, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 63Α. Ειδικά για το έτος υποβολής ΕΑΕ 2026, ως προς τις απλές παραβάσεις της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025 ο διπλασιασμός χωρεί επί των μειωμένων ορίων της παρ. 10 του άρθρου 7.
Η υποτροπή αιτιολογείται ειδικώς με αναφορά στην προηγούμενη πράξη, στην ημερομηνία κοινοποίησής της, στην υποπερίπτωση της προηγούμενης παράβασης και στον χρόνο και την υποπερίπτωση της νέας παράβασης.
4. Σε περίπτωση που η προηγούμενη πράξη επιβολής κυρώσεων επί της οποίας στηρίχθηκε η κρίση περί υποτροπής ακυρωθεί αμετακλήτως με δικαστική απόφαση ή ανακληθεί νομίμως, η μεταγενέστερη πράξη επιβολής κυρώσεων ανακαλείται ή τροποποιείται αυτεπαγγέλτως από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ κατά το μέρος που αφορά την προσαύξηση λόγω υποτροπής. Η σχετική ενέργεια της Διοίκησης πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατό και, κατά κανόνα, εντός τριών (3) μηνών από τότε που η ΑΑΔΕ έλαβε γνώση της δικαστικής ή ανακλητικής απόφασης.
5. Μεταβολή στο πρόσωπο του νομίμου εκπροσώπου ή στη σύνθεση των εταίρων ή μετόχων του Ελεγχόμενου Προσώπου δεν επηρεάζει τη διαπίστωση της υποτροπής.

Άρθρο 10 Προσωρινός και οριστικός αποκλεισμός

1. Ο προσωρινός ή οριστικός αποκλεισμός από τη δυνατότητα υποβολής ΕΑΕ δύναται να επιβάλλεται σωρευτικά με το πρόστιμο, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025.
2. Επί απλών παραβάσεων, επιβάλλεται προσωρινός αποκλεισμός που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ενίσχυσης.
3. Επί σοβαρών παραβάσεων, επιβάλλεται προσωρινός ή οριστικός αποκλεισμός. Σε περίπτωση προσωρινού αποκλεισμού για τις παραβάσεις αυτές η διάρκειά του καθορίζεται κατά περίπτωση κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του παρόντος..
4. Οριστικός αποκλεισμός επιβάλλεται εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες περιστάσεις: αα) έχει διαπιστωθεί σοβαρή παράβαση, η οποία τελέστηκε με δόλο, ή ββ) υποτροπή σοβαρής παράβασης κατά το άρθρο 9,
- β) αιτιολογείται ότι η επιβολή προσωρινού αποκλεισμού δεν αποτελεί επαρκές και πρόσφορο μέτρο για την αποτροπή επανάληψης της παράβασης και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ελληνικού Δημοσίου.
5. Ο προσωρινός ή οριστικός αποκλεισμός επιβάλλεται με την ίδια πράξη επιβολής κυρώσεων του Διοικητή της ΑΑΔΕ, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6. Η ισχύς του αποκλεισμού άρχεται από την επομένη της νόμιμης κοινοποίησης της πράξης.
 6. Ο αποκλεισμός καταχωρείται ψηφιακά στα πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ και διασυνδέεται με τις ψηφιακές εφαρμογές υποβολής ΕΑΕ, ώστε να αποκλείεται τεχνικά η αποδοχή νέων εξουσιοδοτήσεων και η υποβολή ΕΑΕ από το αποκλεισθέν πρόσωπο κατά τη διάρκεια του αποκλεισμού.
 7. Η επιβολή του αποκλεισμού δεν θίγει το κύρος των ΕΑΕ που έχουν υποβληθεί πριν από την έναρξη ισχύος του. Η ΑΑΔΕ ενημερώνει με ψηφιακά μέσα τους Δικαιούχους των ΕΑΕ που έχουν υποβληθεί από το αποκλεισθέν πρόσωπο για το γεγονός του αποκλεισμού, ώστε να καθίσταται δυνατή η ανάκληση της εξουσιοδότησης μέσω της οικείας εφαρμογής και η εξουσιοδότηση άλλου προσώπου ή η απευθείας ενέργεια του Δικαιούχου για τις τυχόν απαιτούμενες ενέργειες επί των ΕΑΕ αυτών.
 8. Με τη συμπλήρωση του χρόνου του προσωρινού αποκλεισμού, αυτός αίρεται αυτοδικαίως από τα πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ και το Ελεγχόμενο Πρόσωπο επανακτά αυτοδικαίως το δικαίωμα υποβολής ΕΑΕ. Διαγραφή της καταχώρισης χωρεί επίσης σε περίπτωση ακύρωσης ή ανάκλησης της πράξης αποκλεισμού.
 9. Κατά της πράξης επιβολής προσωρινού ή οριστικού αποκλεισμού επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 11 του άρθρου 6.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 11

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, τον ν. 4624/2019 και τις ειδικότερες διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της ΑΑΔΕ ως Οργανισμού Πληρωμών.
2. Η ΑΑΔΕ επεξεργάζεται μόνο τα δεδομένα που είναι αναγκαία για τον έλεγχο, τη διαπίστωση της παράβασης, την προηγούμενη ακρόαση, την επιβολή και εκτέλεση της κύρωσης, τη διαπίστωση υποτροπής και τον διοικητικό, δικαστικό ή ενωσιακό έλεγχο.
3. Πρόσβαση έχουν μόνο τα αρμόδια όργανα και υπηρεσίες, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους και σύμφωνα με την αρχή της αναγκαίας γνώσης.
4. Τα δεδομένα διατηρούνται για όσο απαιτείται σύμφωνα με τις εφαρμοζόμενες διατάξεις περί διοικητικών αρχείων, είσπραξης δημοσίων εσόδων, υποτροπής, δικαστικής προστασίας και ενωσιακών ελέγχων.
5. Τα ειδικότερα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα καθορίζονται και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις πολιτικές ασφάλειας πληροφοριών και προστασίας δεδομένων της ΑΑΔΕ.

Άρθρο 12**Παραρτήματα**

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας τα ακόλουθα Υποδείγματα:

- α) ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Ι: Κλήση σε προηγούμενη ακρόαση,
- β) ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΙΙ: Πράξη επιβολής κυρώσεων της παρ. 3 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025.

Άρθρο 13**Έναρξη ισχύος**

- 1. Η παρούσα εφαρμόζεται επί παραβάσεων που τελούνται στο πλαίσιο ΕΑΕ του έτους 2026 και εφεξής, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 63Α του ν. 5264/2025.
- 2. Η παρούσα απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1. Γραφείο Διοικητή ΑΑΔΕ
- 2. Δ/νση Επικοινωνίας ΑΑΔΕ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- 1. Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης και Ελέγχου (ΑΤΥΕ) - ΓΔΕΛΕΠ
- 2. Γενική Διεύθυνση Ελέγχου και Ενισχύσεων Πληρωμών (ΓΔΕΛΕΠ)
- 3. Γενική Διεύθυνση Ψηφιακών Υπηρεσιών και Συστημάτων (ΓΔΨΗΦΥΣ)
- 4. Δ/νση Επιχειρησιακής Ανάλυσης και Επαλήθευσης Ψηφιακών Λύσεων (ΔΕΑΕΨΗΛ) – ΓΔΨΗΦΥΣ
- 5. Δ/νση Ανάπτυξης Εφαρμογών Αγροτικών Ενισχύσεων (ΔΑΝΕΑΓΕ) - ΓΔΨΗΦΥΣ
- 6. Δ/νση Συντονισμού, Προγραμματισμού και Αναφορών (ΔΙΣΥΠΑ) - ΓΔΕΛΕΠ
- 7. Δ/νση Τεχνικών Ελέγχων (ΔΤΕ) - ΓΔΕΛΕΠ